

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
25 martie 2026

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Pădurea picură, tristă și îngândurată, în pragul iernii. Frunze mari se lasă smulse pe nesimtite din copaci, rotesc încet printre crengile goale și se sting jos, într-o mare aurie cu foșnet tulbure. Câte-o ghindă sună sec, venind printre crengi, câte-o pasăre zboară pe jos printre tulpini și iar e liniște în jur. [...]

E toamnă, e sfârșit de toamnă și, acum, pădurea nu crede nimănui. Credea oamenilor când era la primii săi muguri, credea cât era verde, ademenea lumea cu căpșune și ciuperci. A tot șoptit nopți întregi când se cosea fânul. Acum, vremea marilor frumuseți s-a trecut, pădurea e goală, dezbrăcată și, când răsare suflare de om, îl privește lung, pe sub sprâncene, și nu-l crede.

Tatei nu i-a plăcut niciodată să umble singur prin pădure, mai ales toamna târziu. Acum pare ostenit peste măsură, se oprește la fiecă sută de pași, pentru a chibzui ce-i de făcut – să se ducă mai departe, să stea locului, s-o ia înapoi? Nu mai poate asculta cum tace pădurea. [...] Bătrânul **se pierde**, nu mai știe ce să facă, apoi, prin mușenia asta, aude alături un trosnet de crenguță și tresare.

Lângă picioarele lui zace o umbră de om cernută prin umbra rară a rămurișului și părintele își recunoaște feciorul.

— D-apoi, bine te-am găsit dar, măi băiete!

Anton, o namilă de om cât un munte, cu armă de vânătoare pe umăr, îl privește cu ochi mari, albaștri, de-o albăstrime **deasă** ce se întâmplă numai la copii. Vrea să spună ceva, dar nu poate nimeri primul cuvânt și pare foarte necăjit.

— Ei, dar bine te-am găsit, măi băiete!

Anton tresare. Auzul lui de pădurar, răsfățat de atâția ani cu liniștea pădurii, prinde undeva departe, prin văi, o lovitură hoată de topor. Într-o clipă, ochii lui albaștri devin triști, de parcă el însuși ar fi copacul în care se înfige, cu fiecă lovitură, oțelul toporului.

— Iaca, au să pustiască pădurea, **păgânii**. Ești ostenit de drum?

— No, că am venit cu mașina.

— Atunci, hai dar să-ți arăt pădurea, cât a mai rămas. [...]

Tata, pentru a-i face plăcere, se uită cu mult interes ba la un copac, ba la altul, întrebă lucruri pe care le pot cunoaște numai pădurarii. Ba se adâncesc într-un desiș, ba răsar dintr-o poieniță, dar blestematul de topor macină undeva departe lemnul întruna, și bietul Anton, cum îi aude bătaia, trage capul între umeri, pierde firul vorbei, uită încotro pornise să-l ducă pe tata. [...]

Văzând cum îndură el pentru copacul ce geme în vale, tata îi propune:

— Poate ne repezim, să-i sperii colo cu pușca? Atâta a așteptat Anton, să-i propună chiar tata. Acum, bătrânul abia se mai ține în urma lui. Ba îl pierde, ba iar îl găsește. Într-o vâlcică, Anton se oprește și, arătând cu degetul spre un strat de frunze ruginite, îi spune bătrânului:

— Iaca, aici a fost azi dimineață un copac. Tata rămâne uluit:

— Nu mai spune! Ș-unde-i?

Scormonind cu călcâiul, Anton dezgroapă de sub frunze un trunchi proaspăt, înlăcrămat de prima durere. Se lasă în pirostrie și începe, ajutându-se cu degetul, a număra inelele.

— Avea treizeci și opt de ani copacul. A fost de-o samă cu mine.

(Ion Druță. *Ultima lună de toamnă*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p>Scrie câte un sinonim contextual pentru fiecare dintre cuvintele evidențiate în text:</p> <p><i>se pierde</i> _____</p> <p><i>deasă</i> _____</p> <p><i>păgânii</i> _____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	<p>Demonstrează, în enunțuri dezvoltate, trei sensuri diferite ale substantivului cuvânt.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3	<p>Încadrează textul într-un stil funcțional:</p> <p>a) numește două trăsături ale stilului;</p> <p>b) ilustrează-le cu câte un citat.</p> <p>Stilul funcțional _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	<p>Comentează, în 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din fragmentul subliniat (rescrie și numește figura de stil).</p> <p>Figura de stil _____</p> <p>Comentariul _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

